

ЮВЛЕЙ**ДО 55-РІЧЧЯ КАНДИДАТА ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТА  
В.Б.ЗВАГЕЛЬСЬКОГО**

22 грудня 2010 р. виповнилося 55 років від дня народження відомого філолога, краєзнавця, історика, кандидата філологічних наук, старшого наукового співробітника, доцента Віктора Борисовича Звагельського.

Майже 20 років його життя тісно пов'язані з Сумським державним університетом, де він пройшов шлях від асистента до доцента кафедри історії, фундатора і керівника лабораторії (центру) історичного краєзнавства, активно сприяв і сприяє розбудові університету як престижного класичного вищого навчального закладу, відомого своїми традиціями та науковими школами.

Народився Віктор Борисович в Сумах у родині педагогів-філологів. Саме вони прищепили йому любов до літератури та історії. Після закінчення місцевої середньої школи №8 працював слюсарем-інструментальником, служив у Радянській Армії. Проте нестримна тяга до гуманітарних знань взяла гору. Він вступив на філологічний факультет педагогічного інституту й обрав вектор своєї професійної діяльності - журналістику. З 1977 р. працював у Сумському обласному телерадіокомітеті, був звукорежисером, теле- та кінооператором, редактором телебачення. Одночасно у 1982 р. закінчив Кулябський педагогічний інститут (Таджицька РСР), а наступного року став членом Спілки журналістів. Тоді ж почав займатися дослідницькою роботою, опублікував низку статей, присвячених історико-географічним реаліям походу, оспіваного у *"Слові о полку Ігоревім"*, виступив організатором проведення наукових конференцій у Путивлі та Ромнах.

З 1988 р. Віктор Борисович працював режисером у Сумському кіноклубі, де створив низку короткометражних фільмів з історико-краєзнавчої тематики. У 1991 р. він - редактор відділу науки та культури газети *"Червоний промінь"*. Вів тематичні сторінки *"Давнина"*, *"Історія"*, *"Література"*. Наступного року, захистивши дисертацію, здобув науковий ступінь кандидата філологічних наук. До цього часу у його творчому доробку вже було близько 70 статей у республіканській і місцевій пресі та збірниках наукових праць.

Невдовзі після захисту дисертації новоспечений учений розпочав науково-педагогічну діяльність на кафедрі українознавства (нині - історії) Сумського державного

університету, з якою пов'язав свою подальшу кар'єру. Здобутий ним власний досвід і творчий доробок та атмосфера наукового дерзання, що панувала на кафедрі, спонукали Віктора Борисовича до поглибленого вивчення улюбленої історико-літературної проблематики. У 2000 р. він закінчив докторантуру Інституту історії НАН України.

У рідному університеті розкрилася ще одна грань його характеру - організаторський хист. З 1995 р. він очолив Науково-редакційну групу з підготовки "Енциклопедії Сумщини", на базі якої 2002 р. було створено Регіональну науково-дослідну лабораторію-центр історичного краєзнавства СумДУ. За роки існування лабораторії її працівниками було підготовлено більше 200 наукових, 100 публіцистичних та близько 3 тис. енциклопедичних статей.

У 1996 р. з ініціативи вченого започатковане наукове видання - збірник наукових праць "Сумська старовина", який у 1997 р. був зареєстрований як журнал, а 2001 р. - як наукове фахове видання у галузі "Історичні науки". Вже вийшло 30 номерів журналу. Віктор Борисович ініціював проведення наукових конференцій у Конотопі, Кролевіці, Путивлі та Ромнах, очолював археологічні експедиції, які досліджували Середнє Посеймія, міста Кролевець, Путивль, Суми, Шостка, відкрив 2 давньоруські поселення у Середньому Посеймі. Він є членом редколегій кількох журналів, збірників та книг, головним редактором енциклопедичного довідника "Сумщина в іменах", відповідальним редактором збірника "Словознавство", керівником низки держбюджетних та госпрозрахункових тем.

Сфера наукових інтересів Віктора Борисовича - широка і різноманітна, охоплює кілька галузей знань - історія, джерелознавство, краєзнавство, література, культурологія. Стрижневим же напрямком його пошуків стало дослідження історії, культури та історичної географії Київської Русі. Він розробив типологію перекладів "Слова о полку Ігоревім" сучасними українською та російською мовами, локалізував стародавні шляхи: Кончаківський, Лосицький, Поле; низку стародавніх бродів на Середньому Сеймі та Сіверському Дінці; зони русько-половецького порубіжжя: Шеломянь та "у Переяславля". Розробив навчальний курс "Історичне краєзнавство Сумщини".

У науковому доробку вченого понад 160 наукових праць та близько 1 тис. публіцистичних матеріалів. Важливим аспектом його дослідницьких розвідок є історико-персонологічна проблематика, вивчення життя та діяльності плеяди діячів науки і культури, біографії яких залишалися недостатньо вивченими. Це, насамперед, родини Харитоненків і Терещенків, О.Ф.Булат, М.Л.Ернст, П.І.Калнишевський, М.О.Макаренко, Н.Х.Онацького та інші. Велику увагу вчений приділяє популяризації історичних знань. Численні науково-популярні статті, виступи на радіо і телебаченні, посібник з історичного краєзнавства Сумщини - усе це принесло Віктору Борисовичу визнання і популярність серед сумчан.

За багаторічну плідну науково-педагогічну діяльність В.Б.Звагельський удостоєний низки нагород державних інституцій, органів самоврядування та громадських організацій. Він є лауреатом 2-ї премії у галузі україністики Фонду Воляників-Швабінських при Фундації українського вільного університету у Нью-Йорку, нагороджений Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, грамотами Української всесвітньої координаційної ради, Сумської обласної ради народних депутатів, почесними відзнаками "Конотопська Березиня", "Золота Ярославна", Всеукраїнського благодійного фонду імені Петра Калнишевського "Хрест Петра Калнишевського".

Вельмишановному ювіляру побажаємо здоров'я і наснаги для успішної реалізації його цікавих і перспективних ідей та проектів, щасливого творчого довголіття у колі однодумців, друзів і рідних.

РЕД.